

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ *prathamaskandhē caturthō'dhyāyaḥ* ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam

॥ prathamaskandhē caturthō'dhyāyaḥ ॥

vyāsa uvāca

iti bruvāṇaṃ saṃstūya munīnāṃ dīrghasatrinām |

vṛddhaḥ kulapatiḥ sūtaṃ bahvṛcaḥ śaunakō'bravīt || 1 ||

śaunaka uvāca

sūta sūta mahābhāga vada nō vadatāṃ vara |

kathāṃ bhāgavatīm puṇyāṃ yadāha bhagavāñchukaḥ || 2 ||

kasmin yugē pravṛttēyaṃ sthānē vā kēna hētunā |

kutaḥ sañcōditaḥ kṛṣṇaḥ kṛtavān saṃhitāṃ muniḥ || 3 ||

tasya putrō mahāyōgī samadṛṇnirvikalpakaḥ |

ēkāntamatirunnidrō gūḍhō mūḍha ivēyatē || 4 ||

dr̥ṣṭvānuyāntamṛṣimātmajamapyanagnaṃ

dēvyō hriyā paridadhurna sutasya citram |

tadvīkṣya pṛcchati munau jagadustavāsti

strīpumbhidā na tu sutasya viviktadr̥ṣṭēḥ || 5 ||

kathamālakṣitaḥ pauraiḥ samprāptaḥ kurujāṅgalān |

unmattamūkajaḍavadvicaran gajasāhvayē || 6 ||

kathaṃ vā pāṇḍavēyasya rājarṣērmuninā saha |
saṃvādaḥ samabhūttāta yatraiṣā sātvatī śrutih || 7 ||

sa gōdōhanamātraṃ hi gr̥hēṣu gr̥hamēdhinām |
avēkṣatē mahābhāgastīrthīkurvaṃstadāśramam || 8 ||

abhimanyusutaṃ sūta prāhurbhāgavatōttamam |
tasya janma mahāścaryaṃ karmāṇi ca gr̥ṇīhi naḥ || 9 ||

sa samrāṭ kasya vā hētōḥ pāṇḍūnāṃ mānavardhanaḥ |
prāyōpaviṣṭō gaṅgāyāmanādr̥tyādhirāṭ śriyam || 10 ||

namanti yatpādanikētamātmanaḥ
śivāya hānīya dhanāni śatravaḥ |
kathaṃ sa vīraḥ śriyamaṅga dustyajāṃ
yuvaiṣatōtsraṣṭumahō sahāsubhiḥ || 11 ||

śivāya lōkasya bhavāya bhūtayē
ya uttamaślōkaparāyaṇā janāḥ |
jīvanti nātmārthamasau parāśrayaṃ
mumōca nirvidya kutaḥ kalēvaram || 12 ||

tatsarvaṃ naḥ samācakṣva pṛṣṭō yadiha kiñcana |
manyē tvāṃ viṣayē vācāṃ snātamanyatra chāndasāt || 13 ||

sūta uvāca
dvāparē samanuprāptē tṛtīyē yugaparyayē |
jātaḥ parāśarādyōgī vāsavyāṃ kalayā harēḥ || 14 ||

sa kadācitsarasvatyā upasṛśya jalaṃ śuci |
viviktadēśa āsīna uditē ravimaṇḍalē || 15 ||

parāvarajñāḥ sa ṛṣiḥ kālēnāvyaktaramhasā |
yugadharmavyatikaram prāptam bhuvi yugē yugē || 16 ||

bhautikānām ca bhāvānām śaktihrāsam ca tatkr̥tam |
āsraddadhānān niḥsattvān durmēdhān hrasitāyusaḥ || 17 ||

durbhagāṃśca janān vīkṣya munirdivyēna cakṣuṣā |
sarvavarṇāśramāṇām yaddadhyau hitamamōghadr̥k || 18 ||

cāturhōtram karma śuddham prajānām vīkṣya vaidikam |
vyadadhādyajñasantatyai vēdamēkam caturvidham || 19 ||

ṛgyajuḥsāmātharvākhyā vēdāścatvāra uddhṛtāḥ |
itihāsapurāṇam ca pañcamō vēda ucyatē || 20 ||

tatrargvēdadharah pailaḥ sāmagō jaiminiḥ kaviḥ |
vaiśampāyana ēvaikō niṣṇātō yajuṣāmuta || 21 ||

atharvāṅgirasāmāsītsumanturdāruṇō muniḥ |
itihāsapurāṇānām pitā mē rōmaharṣaṇaḥ || 22 ||

ta ēta ṛṣayō vēdam svam svam vyasyannanēkadhā |
śiṣyaiḥ praśiṣyaistacchiṣyairvēdāstē śākhinō'bhavan || 23 ||

ta ēva vēdā durmēdhairdhāryantē puruṣairiyathā |
ēvaṃ cakāra bhagavān vyāsaḥ kṛpaṇavatsalaḥ || 24 ||

strīśūdradvijabandhūnām trayī na śrutigōcarā |
karmaśrēyasi mūḍhānām śrēya ēvaṃ bhavēdiha |
iti bhāratamākhyānam kṛpayā muninā kṛtam || 25 ||

ēvaṃ pravṛttasya sadā bhūtānāṃ śrēyasi dvijāḥ |
sarvātmakēnāpi yadā nātuṣyaddhṛdayaṃ tataḥ || 26 ||

nātiprasīdaddhṛdayaḥ sarasvatyāstaṭē śucau |
vitarkayan viviktastha idaṃ prōvāca dharmavit || 27 ||

dhṛtavratēna hi mayā chandāṃsi guravō'gnayaḥ |
mānitā nirvyalikēna gṛhītaṃ cānuśāsanam || 28 ||

bhāratavyapadēsēna hyāmnāyārthaśca darśitaḥ |
dṛśyatē yatra dharmādi strīśūdrādibhirapyuta || 29 ||

tathāpi bata mē daihyō hyātmā caivātmanā vibhuḥ |
asampanna ivābhāti brahmavarcasyasattamaḥ || 30 ||

kiṃ vā bhāgavatā dharmā na prāyēṇa nirūpitāḥ |
priyāḥ paramahaṃsānāṃ ta ēva hyacyutapriyāḥ || 31 ||

tasyaivaṃ khilamātmānaṃ manyamānasya khidyataḥ |
kṛṣṇasya nāradō'bhyāgādāśramaṃ prāgudāhṛtam || 32 ||

tamabhijñāya sahasā pratyutthāyāgataṃ muniḥ |
pūjayāmāsa vidhivannāradaṃ surapūjitam || 33 ||

|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
prathamaskandhē naimiṣīyōpākhyānē caturthō'dhyāyaḥ ||